

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2689

Vragen van de leden **Remkes** (VVD) en **Tang** (PvdA) aan de staatssecretaris van Financiën over *fiscale vrijplaatsen*. (Ingezonden 20 april 2009)

1
Is de berichtgeving waar dat na de start van de aanpak van zogeheten fiscale vrijplaatsen er (nog steeds) sprake is van een groot bedrag aan ongeïnde belastingaanslagen?¹

2
Zo ja, wat was de achterstand per 1 januari 2009 in aantallen geheel of gedeeltelijk ongeïnde aanslagen? Kan een overzicht worden gegeven van de duur van die openstaande aanslagen en om welke bedragen het daarbij gaat? Is daarbij sprake van een van andere burgers duidelijk afwijkende fiscale betalingsmoraal?

3
Kan ook een overzicht gegeven worden van de extra belastingopbrengsten die de aanpak van fiscale vrijplaatsen sinds 2003 heeft opgeleverd?

4
Welke voornemens heeft u om de betalingsachterstanden versneld te innen?

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **De Jager** (Financiën) (ontvangen 19 mei 2009)

1 en 2
Nee, de berichtgeving dat er sinds de start van de aanpak van vrijplaatsen nog een groot bedrag aan ongeïnde belastingaanslagen bij woonwagencentra openstaat is onjuist.

Daar waar we spreken van vrijplaatsen gaat het om; «groepen of locaties waar een effectief overheidsoptreden wordt belemmerd, leidend tot een maatschappelijk ongewenste situatie, waarbij structurele fraude van wezenlijke betekenis is. De belemmering betreft soms en bestaande of vermeende dreiging, soms een sociaal-culturele hindernis. De aandacht van de overheid beperkt zich veelal tot handhaving van de openbare orde, waarbij structurele fraude voor lief wordt genomen (zie: pag 24, van de brief aan de Tweede Kamer van 3 juni 2004, DGB 2004–3005)».

Bij de woonwagencentra die vallen onder deze definitie is de Belastingdienst sinds 2004 strenger

gaan handhaven. Het aantal gezamenlijke handhavingacties is toegenomen van 2 per jaar in 2004 naar 1 per twee weken in 2008. Mede deze acties hebben er toe geleid dat er veel extra aanslagen zijn opgelegd. De stand per 01-01-2009 van de openstaande aanslagen met een dagtekening van voor 01-01-2008 bij woonwagencentrabewoners is, 2.465 aanslagen, ten bedrage van € 15 miljoen.

RTL is in haar berichtgeving uit gegaan van een stand per het 3e kwartaal 2008 bij bewoners van woonwagencentra van 11.925 aanslagen ten bedrage van 36 miljoen. Daarbij zaten ook de aanslagen die in het zelfde jaar/kwartaal zijn opgelegd en waarvoor men nog de mogelijkheid heeft om tijdig te betalen. In een aantal andere gevallen zit de betaling tijdelijk in de wacht door o.a. de volgende oorzaken:

- De aanslag wordt betwist en ligt nog onder de rechter, of zit in een bezwaar-, beroeps- of overlegprocedure.
- De belastingplichtige zit in de schuldsanering, dan kan de Belastingdienst tijdelijk niet invorderen.

¹ RTL Nieuws, 12 april 2009.

- Er is een betalingsregeling getroffen maar de schuld is nog niet (geheel) voldaan.
- De invordering maakt deel uit van nog te houden handhavingacties met andere overheden.

Hiermee rekening houdend staat erop 01-01-2009 nog € 15 miljoen open. Een vergelijk van het verloop in een kwartaal laat zien dat het aantal openstaande aanslagen in een kwartaaltijd is gehalveerd en het openstaande bedrag is teruggelopen met 6 miljoen. Zie ook onderstaand overzicht.

	Stand per 01-09- 2008	Stand per 01-01- 2009
Dagtekening	aantal	aantal
3e kwartaal 2003	2	2
4e kwartaal 2003	27	22
1e kwartaal 2004	36	21
2e kwartaal 2004	36	23
3e kwartaal 2004	31	20
4e kwartaal 2004	68	46
1e kwartaal 2005	60	36
2e kwartaal 2005	82	44
3e kwartaal 2005	105	59
4e kwartaal 2005	137	81
1e kwartaal 2006	157	72
2e kwartaal 2006	245	119
3e kwartaal 2006	241	125
4e kwartaal 2006	531	266
1e kwartaal 2007	555	159
2e kwartaal 2007	509	288
3e kwartaal 2007	674	391
4e kwartaal 2007	1.172	691
	4.668	2.465
Totaal bedrag	€ 21 miljoen	€ 15 miljoen

De belastingmiddelen waar de openstaande aanslagen per 01-09-2009 op zien zijn:

Huurtoeslag	€ 49.633
Omzetbelasting	€ 4.174.183
Zorgtoeslag	€ 45.374
Vennootschapsbelasting	€ 2.486.381
Ziekenfondswet	€ 131.433
Zorgverzekeringswet	€ 20.398
Motorrijtuigenbelasting	€ 188.626
Vermogensbelasting	€ 12.372
Overig	€ 27.688
Loonbelasting/ Premie volks-verzekeringen	€ 79.900
Inkomstenbelasting/ Premie volks-verzekeringen	€ 8.004.713
Wet arbeidsongeschikt- heidsverzekering	€ 125.472
	€ 15.346.175

Ter zake van de vraag naar de belastingmoraal geldt het navolgende. Op fiscale vrijplaatsen waaronder de woonwagencentra,

werd in het verleden nog wel eens afgezien van handhaving van de belastingwetgeving met het gevolg dat betrokkenen zich gesterkt zagen in hun fiscaal gedrag. Door nu de betrokkenen wel te benaderen en aan te spreken en waar nodig invorderingsmaatregelen te treffen is het aantal aanslagen opgelegd bij woonwagencentra sterk toegenomen en wordt ook steeds meer aan de verplichtingen voldaan.

3

Nee, dat kan niet omdat niet bekend is wat de belastingopbrengsten zouden zijn geweest zonder de aanpak van de fiscale vrijplaatsen.

4

Naar aanleiding van de ophef rond Vinkenslag heeft mijn ambtsvoorganger op 3 juni 2004 in een brief aan de Tweede Kamer aangekondigd, dat de Belastingdienst zich niet langer terughoudend opstelt, met betrekking tot de behandeling van vrijplaatsen waaronder de woonwagencentra. Dit betekent dat op locaties waar de Belastingdienst, bijvoorbeeld vanwege al dan niet vermeende geweldsdreiging, afzage van handhaving van de belastingwetgeving, de betrokkene nu wel wordt benaderd inzake zijn fiscale verplichtingen en in het geval van een betalingsachterstand invorderingsmaatregelen worden getroffen. Daarbij indien noodzakelijk geholpen door de regionale handhavinginstanties zoals de politie, zodat de veiligheid van de belastingdienstmedewerker gewaarborgd kan worden. Uit de ervaringen van de Belastingdienst blijkt tot nu toe dat het een arbeidsintensief traject is om de heffing en inning bij woonwagengewoners adequaat op te pakken. Gelet op de regionale aspecten bij deze aanpak van vrijplaatsen hebben de gemeenten daarbij een cruciale rol (brief 11 mei 2005 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de colleges van B & W van de Nederlandse gemeenten). Als onderdeel van het plan van aanpak heeft de Belastingdienst convenanten met vele gemeentes en politieregio's afgesloten, zodat er zo min mogelijk verschillen in de aanpak tussen de Belastingdienstregio's zijn. Helaas is nog niet met alle gemeenten en politieregio's is een

dergelijk samenwerkingsconvenant gesloten. Desalniettemin wordt er naar gestreefd dat de Belastingdienst ook in die gevallen dat er nog geen convenant is uiteindelijk op alle woonwagenlocatie's normaal zijn werk kan doen.